

EL LLENGUATGE

L'absència

Al costat del substantiu *presència* i de l'adjectiu *present* tenim els seus mots antònims, *absència* i *absent*. És ben sabut que en lloc d'aquestes formes, *absència* i *absent*, n'hi ha que fan servir les formes astellanitzants, «aussència» i «aussent». És possible —perquè aquestes coses solen passar— que qui no vacil·la a recórrer a aquestes formes deturpades, tingui, en un moment determinat, la pretensió de voler-les justificar, adduint que *absència* i *absent* són formes cultes, i que a cops convé de recórrer a formes populars. És ben evident que *absència* i *absent* són formes cultes o sàvies, tal com ho són, per exemple, entre moltes més, *presència* i *present*, però això no val pas dir que «aussència» i «aussent» siguin formes populars: no són sinó, de fet, castellanismes, o si es vol, dit d'una altra manera, formes indègudament tributàries de la peculiar evolució que aquests llatinismes han sofert en castellà, i les quals, naturalment, cal evitar rigorosament.

Però si hom vol prescindir d'unes formes cultes com *absència* i *absent*, bé es pot fer, en certs caos, recorrent a unes formes autènticament populars, i fins i tot algunes vegades, naturalment, és recomanable de fer-ho. Si e un moment determinat la llengua culta va incorporar al seu vocabulari aquestes formes llatinitzants és perquè li eren necessàries —i continuen essent-ho— per a la seva expressió més precisa i més complexa que la del llenguatge popular. Però això no ens ha de fer oblidar els recursos propis i normals d'aquest llenguatge, que es resolten, en el cas que comentem, en l'ús de frases amb el verb *ésser* (o *ser*) modificat amb adverbis de valor negatiu, com *no* o bé *fora*. Les llengües romàniques no van here-

tar del llatí el verb de sentir contrari a *ésser*, format amb el prefix *ab*, del qual prové, de fet *absència*, i expresen per tant aquest sentit per mitjà del procediment que acabem d'indicar, que algunes vegades deixem de banda, potser indègudament amb el recurs que ens ofereixen les formes *absència* i *absent*, posteriorment incorporades a l'idioma. Podem dir, així, certament, *Em trobava absent* o *La seva absència durarà tres mesos*, però és manera més normal o, si es vol, més popular de dir, *No hi era* o *Era fora*, i *No hi serà durant tres mesos* o *Serà tres mesos fora*. No cal dir quines són les formes que han de preferir, respectivament, l'oficial de secretaria i el narrador.

Albert Jané